

Treball i contemplació (1)

Ésser contemplatiu és gaudir de la mirada de Déu. Per això, qui se sap acompanyat per Ell al llarg del dia, veu amb altres ulls les ocupacions que fa. Text editorial sobre el treball.

18/02/2010

Voldria que avui, en la nostra meditació, ens persuadíssim definitivament de la necessitat de disposar-nos a ésser ànimes contemplatives, enmig del carrer, de la feina, amb una conversa

contínua amb el nostre Déu, que no ha de decaure al llarg del dia. Si pretenem seguir lleialment els passos del Mestre, aquest és l'únic camí. [1]

Per als qui som cridats per Déu a santificar-nos enmig del món, convertir el treball en oració i tenir ànima contemplativa, **no hi ha cap altra camí, o bé sabem trobar el Senyor en la nostra vida ordinària, o bé no el trobarem mai. [2]**

Convé que meditem lentament aquest ensenyament capital de sant Josepmaria Escrivà. En aquest text considerarem què és la contemplació; en altres ocasions ens detindrem a aprofundir en la vida contemplativa en el treball i en les activitats de la vida corrent.

Com a Natzaret, com els primers cristians

El descobriment de Déu en l'ordinari de cada dia dóna al propi quefer el valor últim i la plenitud de sentit. La vida oculta de Jesús a Natzaret, **uns anys intensos de treball i d'oració, durant els quals Jesucrist va menar una vida corrent —com la nostra, si així ho volem—, divina i humana** **ahora**, [3] mostren que la tasca professional, l'atenció a la família i les relacions socials no són obstacle per orar sempre, [4] sinó ocasió i mitjà per a una vida intensa de tracte amb Déu, fins que arriba un moment en què és impossible establir una diferència entre treball i contemplació.

Per aquest camí de la contemplació en la vida corrent, seguint les empremtes del Mestre, va discórrer la vida dels primers cristians: «quan passeja, conversa, descansa, treballa o llegeix, el creient ora», [5] escrivia un autor del segle II. Anys més tard sant Gregori Magne testifica, com un

ideal fet realitat en nombrosos fidels, que «la gràcia de la contemplació no es dóna sí als grans i no als petits; sinó que molts grans la reben, i també molts petits; i tant entre els qui viuen retirats com entre les persones casades. Després, si no hi ha cap estat entre els fidels que quedí exclòs de la gràcia de la contemplació, el qui guarda interiorment el cor pot ser il·lustrat amb aquesta gràcia». [6]

El Magisteri de l'Església, sobretot a partir del Concili Vaticà II, ha recordat moltes vegades aquesta doctrina, tan important per als qui tenim la missió de portar Crist arreu i transformar el món amb l'esperit cristià. «Les activitats diàries es presenten com un preciós mitjà d'unió amb el Crist, esdevenint matèria de santificació, camp d'exercici de les virtuts, diàleg d'amor que es realitza a les obres. L'esperit d'oració transforma el

treball i així resulta possible estar en contemplació de Déu, fins i tot romanent en les ocupacions més variades». [7]

La contemplació dels fills de Déu

El Catecisme ensenya que «la contemplació de Déu en la seva glòria celestial és anomenada per l'Església "visió beatífica"». [8]

D'aquesta contemplació plena de Déu, pròpia del Cel, podem tenir certa bestreta en aquesta terra, una incoació imperfecta [9] que, encara que sigui d'ordre divers a la visió, és ja una veritable contemplació de Déu, així com la gràcia, essent d'ordre diferent que la glòria, és, no obstant això, una veritable participació en la naturalesa divina. Ara veiem com en un mirall, foscament; llavors veurem cara a cara. Ara conec de manera imperfecte, llavors coneixeré com sóc conegut, [10] escriu Sant Pau.

Aquesta contemplació de Déu com en un mirall, durant la vida present, és possible gràcies a les virtuts teologals: a la fe i a l'esperança vives, informades per la caritat. La fe, unida a l'esperança i vivificada per la caritat, «ens fa tastar per endavant el goig i la llum de la visió beatífica, fi del nostre peregrinatge en aquest món». [11]

La contemplació és un coneixement amorós i gojós de Déu i dels seus designis manifestats en les criatures, en la Revelació sobrenatural, i plenament en la Vida, Passió, Mort i Resurrecció de Jesucrist nostre Senyor. «Ciència d'amor», [12]
l'anomena sant Joan de la Creu. La contemplació és un coneixement clar de la veritat, assolit no per un procés de raonament sinó per una caritat intensa. [13]

L'oració mental és un diàleg amb Déu. **M'has escrit: «Fer oració és**

**parlar amb Déu. Però, de què?» —
De què? D'Ell, de tu: alegries,
tristeses, èxits i fracassos,
ambicions nobles, preocupacions
diàries..., flaqueses!: i accions de
gràcies i peticions: i Amor i
desgreuge. En dues paraules:
conèixer-lo i conèixer-te: «tractar-
se!». [14] En la vida espiritual, aquest
tracte amb Déu tendeix a simplificar-
se a mesura que augmenta l'amor
filial, ple de confiança. Succeeix
llavors que, ben sovint, ja no són
necessàries les paraules per orar, ni
les exteriors ni les interiors. **Sobren
les paraules, perquè la llengua no
aconsegueix d'expressar-se; ja
l'enteniment s'aquieta. Ja no es
raona, s'esguarda!** [15]**

Això és la contemplació, una manera
d'orar activa però sense paraules,
intensa i serena, profunda i senzilla.
Un do que Déu concedeix als qui el
cerquen amb sinceritat, posen tota
l'ànima en el compliment de la seva

Voluntat, amb obres, i tracten de moure's en la seva presència. **Primer una jaculatòria, i després una altra, i una altra..., fins que aquest fervor sembla insuficient, perquè les paraules resulten pobres...: i es fa pas a la intimitat divina, en un esguard posat en Déu sense descans i sense cansar-se.** [16] Això pot succeir, com ensenya sant Josepmaria, no sols en les estones dedicades expressament a l'oració, sinó també **mentre duem a terme amb la major perfecció possible, dins de les nostres equivocacions i limitacions, les tasques pròpies de la nostra condició i del nostre ofici.** [17]

Sota l'acció de l'Esperit Sant

El Pare, el Fill i l'Esperit Sant inhabiten en l'ànima en gràcia: [18] som temples de Déu. [19] Es queden curtes les paraules per expressar la riquesa del misteri de la Vida de la

Santíssima Trinitat en nosaltres: el Pare que eternament engendra el Fill, i que amb el Fill espira l'Esperit Sant, vincle d'Amor subsistent. Per la gràcia de Déu, prenem part en aquesta Vida com a fills. El Paràclit ens uneix al Fill que ha assumit la naturalesa humana per fer-nos partícips de la naturalesa divina: en arribar la plenitud dels temps, va enviar Déu el seu Fill, nascut de dona (...) a fi que rebéssim l'adopció de fills. I, ja que sou fills, Déu va enviar als nostres cors l'Esperit del seu Fill, que clama: «Abbá, Pare!». [20] I en aquesta unió amb el Fill no estem sols sinó que formem un cos, el Cos místic de Crist, a qui tots els homes són cridats a incorporar-se com a membres vius i a ser, com els apòstols, instruments per atreure altres, participant en el sacerdoci de Crist. [21]

La vida contemplativa és la vida pròpia dels fills de Déu, vida

d'intimitat amb les Persones Divines i desbordant d'afany apostòlic. El Paràclit infon en nosaltres la caritat que ens permet d'assolir un coneixement de Déu que sense la caritat és impossible, perquè qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor. [22] Qui més l'estima millor el coneix, ja que aquest amor —la caritat sobrenatural— és una participació en la infinita caritat que és l'Esperit Sant, [23] que tot ho escruta, fins a les profunditats de Déu. Perquè qui sap que hi ha en l'home, sinó l'esperit de l'home que està en ell? Així també, les coses de Déu ningú les ha conegut sinó l'Esperit de Déu. [24]

Aquest Amor, amb majúscula, instaura en la vida de l'ànima una estreta familiaritat amb les Persones Divines, i un enteniment de Déu més agut, més ràpid, precís i espontani, en profunda sintonia amb el Cor de Crist. [25] També en el pla humà els

qui s'estimen es comprenen amb més facilitat, i per això sant Josepmaria recorre a aquesta experiència per transmetre d'algun mode allò que és la contemplació de Déu; per exemple, deia que a la seva terra de vegades es deia: mira com el contempla!; i explicava com aquesta manera de dir es referia a una mare que tenia el fill en braços, a un nuvi que mirava la núvia, a la dona que vetllava el marit. Perquè així hem de contemplar el Senyor.

Tota realitat humana, però, per bella que sigui, es queda en una ombra de la contemplació que Déu concedeix a les ànimes fidels. Si ja la caritat sobrenatural supera en altura, en qualitat i en força qualsevol amor simplement humà, què dir dels Dons de l'Esperit Sant, que ens permeten deixar-nos portar dòcilment per Ell? Amb el creixement d'aquests Dons — Saviesa, Enteniment, Consell, Fortalesa, Ciència, Pietat i Temor

filial— creix la connaturalitat o la familiaritat amb Déu i es desplega tot el colorit de la vida contemplativa.

En especial, pel Do de Saviesa —el primer i major dels Dons de l'Esperit Sant— [26] se'ns atorga no sols conèixer i assentir a les veritats revelades sobre Déu i sobre les criatures, com és propi de la fe, sinó assaborir aquestes veritats, conèixer-les amb «un cert sabor de Déu». [27] La Saviesa — *sapientia*— és una *sapida scientia*: una ciència que es tasta. Gràcies a aquest Do no sols es creu en l'Amor de Déu, sinó que se sap d'una manera nova. [28] És un saber al qual només s'arriba amb santedat: i hi ha ànimes fosques, ignorades, profundament humils, sacrificades, santes, amb un sentit sobrenatural meravellós: Jo us glorifico, Pare, Senyor del Cel i de la terra, perquè heu tingut encobertes aquestes coses als savis i prudents, i les heu revelat als petits. [29] Amb el

Do de Saviesa la vida contemplativa s'endinsa en les profunditats de Déu. [30] En aquest sentit sant Josepmaria Escrivà ens convida a meditar un text de sant Pau, en el qual se'ns proposa tot un programa de vida contemplativa —coneixement i amor, oració i vida— (...): ***que el Crist habiti per la fe en els vostres cors, i que, arrelats i fonamentats en la caritat, pugueu comprendre amb tots els sants, quina és l'amplària i la llargària, l'altitud i la profunditat del misteri, i conèixer també aquell amor de Crist, que sobrepuja tot coneixement, perquè us empleneu de tota la plenitud de Déu*** (Ef 3, 17-19). [31]

Hem d'implorar a l'Esperit Sant el Do de Saviesa junt amb la resta de Dons, el seu seguici inseparable. Són els regals de l'Amor diví, les joies que el Paràclit lliura als qui volen estimar

Déu amb tot el cor, amb tota l'ànima,
amb totes les forces.

Pel camí de la contemplació

Quant major és la caritat, més intensa és la familiaritat amb Déu en què sorgeix la contemplació. Fins i tot la caritat més feble, com la de qui es limita a no pecar greument però no cerca complir en tot la Voluntat de Déu, estableix una certa conformitat amb la Voluntat divina. Tanmateix, un amor que no cerca estimar més, que no té el fervor de la pietat, s'assembla més a la cortesia formal d'un estrany que a l'afecte d'un fill. Qui es conformés amb això en la seva relació amb Déu, no passaria d'un coneixement de les veritats revelades insípid i passatger, perquè qui s'accontenta de sentir la paraula, sense posar-la en pràctica, és semblant a un home que contempla la figura del seu rostre en el seu mirall: es mira, se'n va, i

immediatament s'oblida de com era.

[32]

Molt distint és el cas de qui desitja sincerament identificar en tot la seva voluntat amb la Voluntat de Déu i, amb l'ajuda de la gràcia, posa els mitjans: l'oració mental i vocal, la participació en els Sagraments —la Confessió freqüent i l'Eucaristia—, el treball i el compliment fidel dels propis deures, la cerca de la presència de Déu al llarg del jorn: l'atenció del pla de vida espiritual junt amb una formació cristiana intensa.

L'ambient actual de la societat mena molts a viure bolcats cap enfora, amb una permanent ànsia de posseir això o allò, d'anar d'aquí cap enllà, de veure i mirar, de moure's, de distreure's amb futilitats, potser amb l'intent d'oblidar el buit interior, la pèrdua del sentit transcendent de la vida humana. Als qui hem descobert

la crida divina a la santedat i a l'apostolat, ens ha de succeir el contrari. Com més activitat exterior, més vida per dins, més recolliment interior, cercant el diàleg amb Déu present en l'ànima en gràcia i mortificant els afanys de la concupiscència de la carn, la concupiscència dels ulls i la supèrbia de la vida. [33] Per contemplar Déu cal netejar el cor. Benaurets els nets de cor, perquè ells veuran Déu. [34]

Demanem a la nostra Mare Santa Maria que ens obtingui de l'Esperit Sant el do de ser contemplatius enmig del món.

J. López

[1] Sant Josepmaria Escrivà, *Amics de Déu*, n. 238.

[2] Sant Josepmaria Escrivà, *Converses*, n. 114.

[3] Sant Josepmaria Escrivà, *Amics de Déu*, n. 56.

[4] *Lc* 18, 1.

[5] Climent d'Alexandria, *Stromata*, 7, 7.

[6] Sant Gregori Magne, *In Ezechielem homiliae*, 2, 5, 19.

[7] Joan Pau II, Discurs al Congrés «La grandesa de la vida ordinària», en el centenari del naixement de sant Josepmaria Escrivà, 12-I-2002, n. 2.

[8] *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1028.

[9] Cf. Sant Tomàs d'Aquino, *Summa Theologiae*, I, q. 12, a. 2, c; i II-II, q. 4, a.1; q. 180, a. 5, c.

[10] 1 *Cor* 12, 12. Cf. 2 *Cor* 5, 7; 1 *Jo* 3, 2.

[11] *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 163.

[12] Sant Joan de la Creu, *Nit fosca*, lib. 2, cap. 18, n. 5.

[13] Sant Tomàs d'Aquino, *Summa Theologiae*, II-II, q. 180, a. 1, c i a.3, ad 1.

[14] Sant Josepmaria Escrivà, *Camí*, n. 91.

[15] Sant Josepmaria Escrivà, *Amics de Déu*, n. 307.

[16] Sant Josepmaria Escrivà, *Amics de Déu*, n. 296.

[17] *Ibídem*.

[18] Cf. *Jo* 14, 23.

[19] Cf. 1 *Cor* 3, 16; 2 *Cor* 6, 16.

[20] *Gal* 4, 4-6.

[21] Cf. 1 *Cor* 12, 12-13, 27; *Ef* 2, 19-22; 4, 4.

[22] 1 *Jo* 4, 9.

[23] Cf. Sant Tomàs d'Aquino, *Summa Theologiae*, II-II, q. 24, a. 7, c. In Epist. ad Rom., c. 5, lect. 1.

[24] 1 *Cor* 2, 10-11.

[25] Cf. *Mt* 11, 27.

[26] Cf. Joan Pau II, Al·locució 9-IV-1989.

[27] Sant Tomàs d'Aquino, *Summa Theologiae* II-II, q. 45, a. 2, ad 1.

[28] Cf. *Rm* 8, 5.

[29] *Mt* 11, 25.

[30] 1 *Cor* 1, 10.

[31] Sant Josepmaria Escrivà, *És Crist que passa*, n. 163.

[32] *St* 1, 23-24.

[33] 1 *Jo* 2, 16.

[34] *Mt* 5, 8.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/treball-
contemplacio-i-treball-i/](https://dev.opusdei.org/ca/article/treball-contemplacio-i-treball-i/) (06/08/2025)